

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

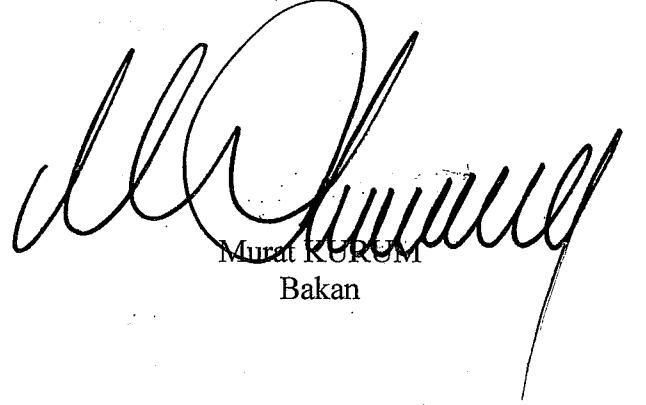
Sayı :30824082-610-3 41 8461
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

12 Nisan 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (6 Adet, 6 Sayfa)
- Cevap Yazısı (51 Adet, 93 Sayfa)

**ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ
SAYIN DENİZ YAVUZYILMAZ'IN
TBMM 7/58479 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

Heyelanlar, doğal afetler arasında en yaygın gelişen kütle hareketleri olup, ülkemizde her yıl can ve mal kayıplarına neden olmaktadır. Bu zararların azaltılması için potansiyel heyelan alanlarının belirlenmesi ve önleyici tedbirlerin alınması gerekmektedir.

2021 yılında, Zonguldak il sınırları içinde muhtelif yerlerde meydana gelen heyelanların ardından, onlarca yapı ve işletme kullanılamaz hale gelmiş, aralarında Zonguldak 100. Yıl terminal binasının da olduğu birçok yapı boşaltılmıştır.

2022 yılında da Zonguldak il sınırları içinde farklı bölgelerinde peş peşe heyelanlar meydana gelmeye devam etmektedir. Geçtiğimiz ay itibarıyla, sadece 1 hafta içinde 4 farklı bölgelerde görülen heyelanlar kent ulaşımında büyük aksaklıklara yol açarken ayrıca kaza ve yaralanmaya neden olmuştur.

Diğer yandan uzmanlar, iklim değişikliği etkisiyle sıklaşan ve gittikçe şiddetlenen doğa olaylarının Karadeniz Bölgesi'nde artacağını söylemektedir. Özellikle son yirmi yılda belirginleştiği üzere, artan doğaya yönelik tahribatların ve hatalı inşaat faaliyetlerinin karşılığı olarak sıklaşan ve gittikçe şiddetlenen afetlere tanıklık edilmektedir.

Bu minvalde, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca, ilk etapta Rize, Trabzon, Ordu, Samsun, Giresun ve Artvin illerini kapsayan 15 maddelik Karadeniz İklim Değişikliği Eylem Planı devreye alınmıştır.

Söz konusu planda heyelanlarla ilgili olarak "Yüksek heyelan riski bulunan bölgelerde yer alan binalar tespit edilerek uygun alanlara taşınması, bu bölgelerde inşaa faaliyetlerine izin verilmemesi ayrıca heyelan alanlarındaki mevcut yollar için alternatif yol güzergâhlarının araştırılması veya bu yolların güçlendirilmesi" hedeflenmiştir.

Bu bağlamda, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının sorumlu olduğu alanlar dâhilinde;

- 1- Zonguldak il sınırları genelinde olası heyelanların ve benzeri afetlerin önlenmesi adına Bakanlığınız veya bağlı kuruluşlarca hangi çalışmalar yapılmaktadır?
- 2- İklim değişikliğinden en çok etkilenen Karadeniz Bölgesi illerinden Zonguldak'ın "Karadeniz İklim Değişikliği Eylem Planı" kapsamına alınması planlanmakta mıdır?

- 3- Zonguldak ili sınırları içinde yüksek heyelan riski bulunan bölgelerde yer alan binalar tespit edilerek uygun alanlara taşınması, bu bölgelerde inşa faaliyetlerine izin verilmemesi hususunda Bakanlığınız ve ilgili Bakanlıklarla koordine olarak bir çalışma yapılması planlanmakta mıdır?
- 4- Zonguldak ili sınırları içinde heyelan alanlarındaki mevcut yollar için alternatif yol güzergâhlarının araştırılması veya bu yolların güçlendirilmesi hususunda Bakanlığınız ve ilgili Bakanlıklarla koordine olarak bir çalışma yapılması planlanmakta mıdır?
- 5- 2021 yılında heyelan nedeniyle zarara uğrayan Zonguldak 100. Yıl Terminal Binası bölgesindeki şev alanına heyelanın zararlarının önlenmesi için yapılan çelik ağ sistemi, yeterli midir? Bölgeye istinat duvarı yapılması yahut başkaca ilave tedbirlerin alınması düşünülmekte midir?

CEVAPLAR

- 1- Zonguldak il sınırları genelinde olası heyelanların ve benzeri afetlerin önlenmesi adına Zonguldak-Bartın-Karabük Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nın "V. Genel Hükümler" başlığı altında "V.23. Alt ölçekli planların hazırlanması aşamasında, afet riskinin (deprem, sel, heyelan vb.) değerlendirilmesi ve her ölçekteki plan için mevzuat kapsamında plan ölçeğine uygun jeolojik/jeoteknik etütlerin yaptırılması zorunludur. Aktif fay hatlarının bulunduğu alanlar, taşkın riskli alanlar ve sıvılaşma riski yüksek alanlarda yapılacak etütler doğrultusunda gerekli önlemlerin plan kararına dönüştürülmesi zorunludur. Alt ölçekli planlarda 7269 Sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun" ve ilgili yönetmelikleri uyarınca afet sonrasında kullanılacak alanlar "afet iskan alanı" olarak ayrılacaktır." hükmü yer almaktadır.

Heyelanların ve benzeri afetlerin önlenmesi gerek Zonguldak Belediyesi gerek İl Özel İdaresi gerekse müellif firmalar tarafından gelen ihtiyaç ve talepler doğrultusunda, Bakanlığımızca İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik/Mikrobölgeleme Etüt çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Etüt çalışmaları kapsamında, yerinde yapılan arazi ve büro çalışmaları ile planlanacak alana ilişkin yerel zemin sorunları ve afet tehlikeleri belirlenerek, bölgenin yerleşime uygunluk durumu ortaya konulmaktadır.

Bu kapsamda " Zonguldak İli, Merkez İlçe, İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Mikrobölgeleme Etüt Çalışması" Bakanlığımızca yönlendirilmiş olup raporun tamamlanarak tarafımıza sunulması beklenmektedir.

Bağlı kuruluşumuz İller Bankası bünyesinde yaptırılan ve Bakanlığımız tarafından onaylanan; İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Çalışmaları ile tüm yurt genelinde yapılacak olan imar planları öncesinde deprem, heyelan, kaya düşmesi, sel baskını gibi doğal afetlerde etkilenecek olan sahalara belirlenerek, bu alanlarda tespit edilen sorunların önlenmesine yönelik olarak alınması gereken önlemler belirlenmekte olup bununla beraber önlem alınamayacak olan sahalarda ise bu alanlarda imar çalışmasının yapılmaması ve yerleşime açılmaması sağlanmaktadır.

İller Bankası tarafından hazırlattırılan İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt çalışmaları kapsamında gerekli çalışmalar hassasiyetle yapılarak, heyelanın sınırları, kayma derinliği ve oluşabilecek heyelanın etki alanı belirlenmekte, oluşması muhtemel

heyelan çeşitli yöntemlerle önlenebilecek vasıftaysa bu önlemlerin neler olduğu belirlenmekte; boyutları ve etki alanı itibariyle önlenemeyecek vasıftaysa imar planında Yerleşime Uygun Olmayan Alan olarak sınırlarının çizilmesi ve yerleşime kapatılması sağlanmaktadır.

Zonguldak ili'nde 2013 onay tarihli Güllüç, 2015 onay tarihli Filyos ve Kozlu, 2017 onay tarihli Gelik Belediyelerine ait İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporları İller Bankası tarafından hazırlanmış ve Bakanlığımız tarafından onaylanmış olup; söz konusu raporlarda heyelan tehdidine maruz alanlar, yerleşime uygun olmayan bölge olarak belirlenmiş ve imara kapatılmıştır.

2- Karadeniz Bölgesi İklim Değişikliği Eylem Planı, Karadeniz Bölgesi'nin iklim değişikliğine karşı direncinin artırılması amacıyla, Bakanlığımız koordinasyonu ve teknik desteği ile bölge ve şehir ölçeğinde ele alınması gereken eylem ihtiyaçları ve çözüm önerilerine yönelik 15 madde olarak açıklanmış ve 02.08.2019 tarihli, 181888 sayılı ve 2019/13 no.lu Karadeniz Bölgesi İklim Değişikliği Önlemleri Genelgesi ile Karadeniz Bölgesi İl Valiliklerine ve Karadeniz Bölgesi Belediyelerine iletilmiştir. Karadeniz Bölgesi İklim Değişikliği Eylem Planı kapsamında, il adı belirtilmeyen eylemler Karadeniz Bölgesi'nde yer alan tüm illeri kapsamakta olup, "Yüksek heyelan riski bulunan bölgelerde yer alan binalar tespit edilerek uygun alanlara taşınacak ve bu bölgelerde inşa faaliyetlerine izin verilmeyecek" eylemi de Karadeniz Bölgesi geneli için uygulanmaktadır.

3- Zonguldak Belediye Başkanlığı'ndan alınan bilgide;

2021 yılında ihale edilmek suretiyle yapımına başlanan Zonguldak Kenti Bütününe yönelik plana esas mikrobölgeleme jeolojik etüdler yapılarak yerleşime uygun olmayan alanlar ile beraber İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünden gelen görevlilerce Afete Maruz Bölgelerin yerlerinin tespit edilerek, 2022 yılı içerisinde bitirilecek 1/5000 ölçekli revizyon nazım imar planı ile 1/1000 ölçekli revizyon uygulama imar planına işlenecek ve bu doğal eşikler doğrultusunda planlama ve yapılaşma kararları oluşturulacaktır.

4- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü'nden bilgi alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

5- Zonguldak Belediye Başkanlığı'ndan alınan bilgide;

Zonguldak 100. Yıl Terminal Binasının arka bölgesinde şev emniyeti kapsamında planlaması yapılan proje için; 2021/281495 ihale kayıt numaralı 100. Yıl Terminal Binası arkası bariyer sistemi yapılması yapım işi kapsamında, şevli araziden kopan kaya kütlelerinin otogar ve çevresine zarar vermesini engellemek adına nominal olarak 6 metre yüksekliğinde 5.000 kilojoule kapasiteli yüksek enerji sönmüleyici bariyer yapılarak tamamlandığı, Terakki mahallesi 371 ada 473 parselde heyelanın olduğu şevli arazinin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü'ne ait olduğu ve bu parselde istinat duvarı imalatı planlanmadığı" hususları bildirilmiştir.